

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2350

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ane Berlengi Fellner, predsjednice vijeća, Marine Kosović Marković, Arme Vagner Popović, Mirjane Čačić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ljerke Morović Pavić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom po zahtjevu Dražena Aničića i Gordane Novak Aničić, oboje iz Zagreba, Vladimira Ruždjaka 9c, i po službenoj dužnosti, na sjednici vijeća održanoj 28. listopada 2016.,

presudio je

I. Zahtjev se djelomično usvaja i ukidaju se odredbe Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 16/14., 25/15. i 3/16.) i to: članka 5. stavka 3. u dijelu u kojem glasi: »zaduženom«; članka 14. stavka 1., članka 14. stavka 2. u dijelu u kojem glasi: »oni preko predstavnika stanara (ili zajedničkom izjavom u slučaju gdje ne postoji ovlašten predstavnik korisnika usluge koji dijele zajedničke spremnike)«; članka 14. stavka 5. u dijelu u kojem glasi: »zaduženog« i članka 24.

II. Po službenoj dužnosti ukida se odredba članka 6. točka 8. Odluke.

III. Odbija se zahtjev u dijelu u kojem se odnosi na odredbu članka 18. Odluke.

Obrazloženje

Podnositelji su podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 16/14.), Cjenika javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 3/15.) i Općih uvjeta poslovanja s korisnicima (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 4/15.).

Podnositelji zahtjev temelje na dostavljenom računu za javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada za mjesec studeni 2015. s datumom dospijeca 15. prosinca 2015. na koji su 12. studenog 2015. Zagrebačkom holdingu d.d. podnijeli pisani prigovor. Na ovaj prigovor odgovoreno je 1. prosinca 2015., a prema stajalištu podnositelja odgovor nije zaprimljen u propisanom roku niti je obrazložio razloge prigovora. Stoga su podnositelji su 30. studenog 2015. podnijeli reklamaciju Povjerenstvu za reklamacije potrošača na koju u zakonskom roku od 30 dana nisu zaprimili odgovor nakon čega su podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti naprijed navedenih akata. Smatraju da su iscrpili pravni put propisan Zakonom o zaštiti potrošača.

Budući da se zahtjev podnositelja odnosi na ocjenu zakonitosti tri samostalna akta to je Sud postupke razdvojio na način da se zahtjev u svezi s ocjenom zakonitosti Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu vodi pod poslovnim brojem ovog Suda, broj: Usoz-3/16, zahtjev za ocjenu zakonitosti Cjenika javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada pod poslovnim brojem: Usoz-13/16, a postupak u svezi s ocjenom zakonitosti Općih uvjeta poslovanja s korisnicima pod poslovnim brojem ovog Suda, Usoz-14/16. O navedenom podnositelji su obaviješteni podneskom ovog Suda od 2. lipnja 2016.

Podnositelji ističu da je odredbom članka 5. stavka 3. osporene Odluke propisano da se kriteriji količine utvrđuju prema zaduženom volumenu spremnika i broju pražnjenja spremnika. Smatraju da Zakon o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13.) ne poznaje termin »zaduženi volumen spremnika« nego samo količinu stvarno preuzetog otpada koji se izražava masom (težinom) ili volumenom. Stoga obračun po zaduženom volumenu spremnika, prema podnositeljima znači da se usluga naplaćuje i u slučaju kada je spremnik prazan, odnosno kada nikakav otpad nije

preuzet. Pozivaju se na odredbe članka 6. stavka 1. navedenog Zakona koji sadrži načelo »onečišćivač plaća« te na odredbu stavka 2. ovog članka Zakona koja određuje da proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom. Također se pozivaju na odredbu članka 30. stavka 6. točke 3. ovog Zakona kojom je propisano da je korisnik usluge dužan snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge te na odredbu članka 33. stavka 2. ovog Zakona prema kojem je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada.

U svezi s odredbom članka 14. stavka 1. Odluke, podnositelji ukazuju da je propisano naplaćivanje naknade neovisno o masi pri čemu ističu da je riječ »masa« pogrešno upotrijebljena budući da se kroz cijeli tekst odluke govori o volumenu spremnika, a ne masi (težini) otpada u kilogramima. Upozoravaju da je tom odredbom propisano plaćanje paušalnog iznosa neovisno o količini preuzetog otpada što nije dopušteno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. U svezi s odredbom stavka 2. ovog članka osporene Odluke podnositelji ističu da je pogrešno upotrijebljen termin »predstavnik stanara« jer eventualno postoji predstavnik suvlasnika, a on ovlaštenje na sklapanje ugovora nema dok ga na to posebno ne ovlaste suvlasnici. Ističu da odredba članka 14. stavka 5. osporene Odluke ponovno propisuje mogućnost naplaćivanja usluge zbrinjavanja nepostojećeg otpada jer naknadu korisnicima zaračunava kao umnožak zaduženog, a ne stvarnog volumena otpada koji je preuzet.

Smatraju da odredba članka 18. Odluke utvrđuje neosnovano velik iznos zaduženja za korisnike u obiteljskim zgradama, dok odredba članka 24. propisuje plaćanje usluge koju davatelj usluge uopće nije pružao jer nikakvog otpada u neuseljnim stambenim i poslovnim prostorima nema.

Sukladno odredbi članka 32. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, broj 20/10., 143/12. i 152/14.) zahtjev je dostavljen na očitovanje Gradskoj skupštini Grada Zagreba.

Donositelj općeg akta očitovao se podneskom od 10. ožujka 2016. Navodi da je Odluka donesena na temelju odredbe članka 28. stavka 1. točke 1. i 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i osporavaju osnovanost zahtjeva u dijelu u kojem se odnosi na korištenje termina volumen zaduženog spremnika pozivom na odredbu članka 33. stavka 2. i članka 33. stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Napominje da Uredba Vlade Republike Hrvatske nije donesena. Budući da Zakon određuje cijenu usluge obračunavati po masi ili po volumenu spremnika otpada i broju pražnjenja spremnika smatra da odredbom članka 14. nije pogrešno naveden termin »masa otpada«.

U odnosu na odredbu članka 14. stavka 2. Odluke donositelj smatra da se radi o modalitetu provedbe sukladno odredbi članka 30. stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je suglasan odredbama članaka 44., 378. i 379. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. U odnosu na razloge kojima se odredba članka 14. stavka 5. Odluke osporava zbog plaćanja odvoza »praznih spremnika« donositelj Odluke poziva se na odredbu članka 33. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, dok se s obzirom na razloge osporavanja odredbe članka 18. poziva na ugovor kojeg će davatelj usluge sklopiti s korisnikom, a koji može regulirati i primjer kada korisnik u ljetnim mjesecima duže vrijeme ne proizvodi ili proizvodi višestruko manju količinu otpada. U odnosu na osporenu odredbu članka 24. Odluke donositelj se poziva na odredbu članka 33. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i predlaže da Sud zahtjev odbije kao neosnovan.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima podnositeljima je omogućeno da se očituju na odgovor donositelja osporenog općeg akta što su oni i učinili podneskom od 9. lipnja 2016.

Zahtjev je djelomično osnovan.

Sud je utvrdio da je osporeni opći akt izmijenjen i dopunjen Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 5/15.) i Odlukom o dopunama Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 3/16.). Nakon razmatranja osporenog općeg akta Sud je po službenoj dužnosti, pod poslovnim brojem Usoz-104/16 pokrenuo postupak ocjene zakonitosti odredbe članka 6. osporene Odluke.

Odredbe općeg akta glase:

Članak 5.

(...)

(stavak 3.) Kriterij količine utvrđuje se prema zaduženom volumnu spremnika za miješani komunalni otpad te broju pražnjenja spremnika u vremenskom razdoblju od jednog mjeseca.

Članak 6.

Obveze davatelja usluge:

1. prikupljati i odvoziti komunalni otpad na području Grada Zagreba,
2. korisnicima usluge postaviti spremnike za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, plastike i stakla na javnim površinama,